

SN – 128

I Semester B.B.A. Examination, November/December 2017
(Freshers + Repeaters) (CBCS) (2014 – 15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – I
Raghuvamsham – V : Canto, Grammar and Comprehension

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions: 1) Answer in **Sanskrit/Kannada/English**.
2) Answer Q. No. I, V and VI in **Sanskrit** only.

I. समीचीनम् उत्तरं चिनुत ।

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

(10×1=10)

1) कालिदासस्य कृतयः कति ?

1) सप्त 2) दश 3) चत्वारि 4) पञ्च

2) कौत्सस्य गुरुः कः ?

1) वसिष्ठः 2) वरतन्तुः 3) दधीचिः 4) मरीचिः

3) रघुः कौत्सं कुत्र स्थातुं वदति ?

1) धनागारे 2) शरागारे 3) अग्न्यागारे 4) देवागारे

4) रघुवंशस्य कर्ता कः ?

1) भासः 2) व्यासः 3) रामदासः 4) कालिदासः

5) रघुः कं यागं कृतवान् ?

1) पुत्रकामेष्टि 2) अश्वमेध 3) शत्रुजित् 4) विश्वजित्

6) अतिथिरूपेण रघोः समीपं कः आगतवान् ?

1) वरतन्तुः 2) सुतन्तुः 3) कौत्सः 4) पुरुकुत्सः

7) ससैन्यः अजः कं देशं प्रति जगाम ?

1) निषध 2) विदर्भ 3) मालव 4) कलिङ्ग

P.T.O.

- 8) भोजस्य स्वसा का ?
 1) इन्दुमती 2) सिद्धिमती 3) वसुमती 4) कान्तिमती
- 9) हिरण्मयी वृष्टिः कुतः पतिता ?
 1) नभस्तः 2) वृक्षतः 3) प्रासादतः 4) हिमालयतः
- 10) अजः सैन्यं कुत्र निवेशयामास ?
 1) गङ्गारोधसि 2) नर्मदारोधसि 3) यमुनारोधसि 4) कावेरीरोधसि

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत ।

ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

Answer any two of the following questions.

(2×10=20)

- 1) रघु कौत्सयोः संवादम् अधिकृत्य लिखत ।

ರಘು ಮತ್ತು ಕೌತ್ಸರ ಸಂವಾದವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Conversation between Raghu and Kautsa.

- 2) कालिदासस्य देश-काल-जीवन कृतयश्च ।

ಕಾಳಿದಾಸನ ದೇಶ-ಕಾಲ-ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕೃತಿಗಳು.

The life, date, place and works of Kalidasa.

- 3) कौत्सकृतं रघोः वर्णनम् अधिकृत्य लिखत ।

ಕೌತ್ಸನಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ರಘು ಮಹಾರಾಜನ ವರ್ಣನೆ.

Description of King Raghu as praised by Kautsa.

III. त्रयाणं श्लोकानाम् अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Translate and explain any three shlokas.

(3×4=12)

- 1) स मृण्मये वीतहिरण्मयत्वात्पात्रे निधायार्घ्यमनर्घशीलः ।

ಶ್ರುತಪ್ರಕಾಶಂ ಯಶಸಾ ಪ್ರಕಾಶಃ ಪ್ರತ್ಯುಜ್ಜಗಾಮಾತಿಥಿಮಾತಿಥೇಯಃ ॥

- 2) कायेन वाचा मनसापि शश्वद्यत्संभृतं वासवधैर्यलोपि ।

ಆಪಾದ್ಯತೇ ನೇ ವ್ಯಯಮನ್ತರಾಯೈಃ ಕಚ್ಚಿನ್ಮಹರ್ಷೇಸ್ತ್ರಿವಿಧಂ ತಪಸ್ತತ್ ॥

- 3) सर्वत्र नो वार्तामवेहि राजन्नाथे कुतस्त्वय्यशुभं प्रजानाम् ।
सूर्ये तपत्यावरणाय दृष्टेः कल्पेत लोकस्य कथं तमिस्र ॥
- 4) निर्बन्धसंजातरुषार्थकार्श्यमचिन्तयित्वा गुरुणाहमुक्तः ।
वित्तस्य विद्यापरिसंख्यया में कोटीश्चतस्रो दश चाहरेति ॥
- 5) ब्राह्मे मुहूर्ते किल तस्य देवी कुमारकल्पं सुषुवे कुमारम् ।
अतः पिता ब्रह्मण एव नाम्ना तमात्मजन्मानमजं चकार ॥

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत ।

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ.

Annotate **any two** of the following.

(2×4=8)

- 1) प्राप्नोऽसि संभावयितुं वनान्माम् ।
- 2) स्तम्बेन नीवार इवावशिष्टः ।
- 3) पादं सूमेशोरिव वज्रभिन्नम् ।
- 4) कलाक्षयः श्लाघ्यतरो हि वृद्धेः ।

V. संस्कृत भाषायामेव उत्तरं लिखत ।

(5×1=5)

ಅ) ಪಙ್ಚಾನಾಂ ಲಿಙ್ಗ-ವಿಭಕ್ತಿ-ವಚನಾನಿ ಲಿಖತ ।

- 1) कौत्साय
- 2) गुरोः
- 3) वनात्
- 4) तस्मिन्
- 5) पितृणाम्
- 6) माम्
- 7) यशसा
- 8) रघुणा ।

आ) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत ।

(5×1=5)

- 1) आसीत्
- 2) भविष्यति
- 3) उवाच
- 4) अर्हसि
- 5) भवेत्
- 6) आहर
- 7) वदतु
- 8) लिखन्ति ।

VI. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि संस्कृतभाषायां लिखत ।

(5×2=10)

ऋतुराजो हि वसन्तः। निखिलमिदं जगत् चारुतरं सम्पद्यते वसन्ते । हेमन्ताक्लिष्टा चेयं वसुन्धरा पुनः नवीभवति । अहो रमणीयता किसलयानाम् मधुरिमा पुष्पाणां, सरसता फलानाम् । सरोवरे कमलानि विकसन्ति । भ्रमराः गुञ्जन्ति । पञ्चमं कूजन्ति पिकाः प्रसन्नं वहन्ति नद्यः । वायुः मन्दं मन्दं प्रयाति । प्रसन्ना प्रतिभाति दिक्सम्पत् ।

पश्चातः

- 1) वसन्तः कः ?
- 2) हेमन्ताक्लिष्टा का ?
- 3) कमलानि कुत्र विकसन्ति ?
- 4) पञ्चमं के कूजन्ति ?
- 5) वायुः कथं प्रयाति ?